

Салық саясаты

- Салық саясатының үш типін бөліп көрсетуге болады.
- **Бірінші тип** – максималды салық саясаты. Ол «мүмкін болған барлық затты алу» принципімен сипатталады.
- **Екінші тип** – дұрыс салықтар саясаты, яғни экономикалық даму саясаты болып табылады.
- **Үшінші тип** – жоғары салықтар саясаты, әлеуметтік қорғауды қамтамасыз ететін салық саясаты. Салықтық түсімдер әр түрлі әлеуметтік қорлардың ұлғаюына бағытталады.

Салық саясаты

- **Салық саясаты әдістерінің бірі максималды салықтар саясаты болып табылады.** Бұл жағдайда мемлекет халықтан барынша көптеп қаржылық ресурстарды алу мақсатында жоғары салық мөлшерлемесін енгізеді, салық жеңілдіктерін азайтып, көптеген салық түрлерін енгізеді және де мұндай саясаттың зардабы қандай болатынына көп мән бере бермейді. Әлбетте салық саясатының бұл әдісі салық төлеушінің және қоғамның экономикалық дамуына ешқандай үміт бермейді. Мұндай саясат мемлекет үшін төтенше жағдайға, экономикалық дағдарысқа алып келеді. Салық төлеушілерде салықтардың төлемінен кейін іс жүзінде ұлғаймалы ұдайы өндіріске мүмкін қаржы ресурстар қалмайды.

Салық саясаты

- **Салық саясатына әсер етудің екінші формасы экономикалық даму саясаты болып табылады.** Мемлекет осы жағдайда кәсіпкерлер үшін салық прессін әлсіретеді, әлеуметтік бағдарламаларға ең алдымен өз шығындарын қысқартады. Осы саясаттың мақсаты атауында көрініп тұрғандай, капиталды басты кеңейтумен қамтамасыз ететіндей етіп инвестициялық белсенділікті ынталандыруы болып табылады. Мұндай саясат экономикалық дағдарысқа өтуге қауіп төндіретін экономикалық тоқырау болайын деп жатқанда жүзеге асырылады.

Салық саясаты

- **Салық саясатының үшінші формасы жоғары салықтар саясаты.** Үшінші тип – жоғары салықтар саясаты әлеуметтік қорғауды қамтамасыз ететін салық саясаты. Салықтық түсімдер әр түрлі әлеуметтік қорлардың ұлғаюына бағытталады. Бұл тип Швеция мемлекетінде кеңінен қолданылады

Салық саясаты

- **Салықтық механизм** – бұл салықтық құқық қатынастары (салықтық жоспарлау) субъектілерінің жоспарлы, нақты орындалған, болжамдық салық міндеттерін бағалауын, белгіленуін, ынталандырушы сипаты ретінде мемлекет бюджетінің орындау барысында ағымдағы араласудың ғылыми-негізделген шаралардың қабылдануын (салықтық реттеу) және салық заңының (салықтық бақылау) нормаларының бұзылуы кезінде әсер ету шараларының санкцияларын анықтайтын, мемлекеттің заң актілерінің барлық арсеналдарының айрықша құқықтық нормаларымен регламенттелетін өзара әрекет ететін үш қаржылық- бюджеттік саланың кешені.

Салық саясаты

Салықтық механизм негізінен үш элементтен тұрады:

- 1. Салықтық жоспарлау
- 2. Салықтық реттеу
- 3. Салықтық бақылау

Салық механизмінің элементтері

Салықтық жоспарлау мен болжау

- Өткен мерзімдегі жағдайлардың өндірістік-шаруашылығын бағалау;
- Шаруашылық дамудың перспективасын бағалау;
- Салық салудың концепциясын өңдеу;
- Салықтық өндірісті нормативтік дайындау;
- Салық бойынша бюджетті бекіту;

Салықтық реттеу

- Инвестициялық процесстерге экономикалық әсер ету;
- Салалардағы технологияларды жаңарту;
- Бюджетті баланстау;
- Ішкі салықтық қатынастарды өзіндік реттеу;

Салықтық бақылау

жеке және заңды тұлғалардың бюджетке төленетін салық пен басқа да міндетті төлемдерін уақытылы төлеуін дұрыс есептеу

Салықтардың рөлі

Салық өндірісін нақты мерзімде және нақты салық төлеушілер бойынша қолдануының нақты нәтижесі

Салық саясаты

- 2009 жылдың 1 қаңтарында жаңа салықтық саясаттың бағыттарын ескерген жаңа Салықтық кодекс күшіне енді.
- 2008 жылдың 10 желтоқсанынан №100 – ІҮ Салық кодексінің келесідей бағыттары бар:
 - - айқын және қайшы келмейтін экономикалық анықтама және әлеуметтік- экономикалық мәселелердің заңи ресімделуі және оларды шешу үшін салықтық құралдары;
 - - экономиканың шикізатты емес секторына салықтық ауыртпалықты төмендету;
 - - әкімшілік кедергілердің төмендеуі;
 - - салықтық әкімшілік тиімділігінің артуы.

Салық саясаты

- 2008 жылдың 10 желтоқсанынан №100-ІҮ Салық кодексінің қабылдануы қазақстандық салықтық заңнаманың дамуының жаңа сатысы болды. Оның жағдайы жеткілікті деңгейде жүрзіліп отырған салықтық саясаттың (мемлекет пен салық төлеушінің мүдделерін үйлесімді үйлестіретін салық жүйесін құру) негізгі мақсатын іске асыруға мүмкіндік береді.
- Жаңа Салық кодексінің дайындаудың тым қысқа мерзімдеріне қарамастан, ол Қазақстанның салық жүйесін әлемдік тәжірибеге елеулі жақындастырады, өзінде үлкен инвестициялық әлеуеті болады, салықтық әкімшіліктің ашық жүйесін құруға мүмкіндік береді деп сеніммен айтуға болады.

Салық саясаты

- Жаңа Салық кодексі салық ауыртпалығын төмендету мақсатымен корпоративті табыс салығының қойылымының төмендеуін қарастырды: 2009 жылдың 1 қаңтарынан -30% дан 20% дейін.
- Жаңа салық кодексі шағын және орта бизнес үшін корпоративті табыс салығы бойынша аванстық төлемді есептеу және төлеу бойынша міндеттерді жоюды қарастырды.
- 2009 жылдан қосылған құн салығының қойылымы 12 пайызға тең. Бұл қазақстандық ҚҚС қойылымын әлемдегі осы салықтың стандартты қойылымы арасында ең төменгілердің бірі етіп жасады.

Салық саясаты

- ҚР «Инвестициялар туралы» 08.01.2003 жылғы заңына сай инвестициялық бағдарлама жүргізушілердің ҚР заңды тұлғаларына инвестициялық преференциялар жүргізу қарастырылған.
- Өкілетті органмен келісімшарт жасасу арқылы келесідей инвестициялық преференцияларға ие болуға болады:
- Инвестициялық салық жеңілдіктері;
- Шекаралық алымдардан босату;
- Мемлекеттік натурлы гранттар.
- Инвестициялық жеңілдіктер басымды қызмет түрлеріне беріледі, олардың толық тізілімі ҚР Үкіметінің 08.05.2003 ж. №436 Қаулысымен бекітілген.

Салық саясаты

- Инвестицияларға салықтық жеңілдіктер – бұл қайта құрылған салық төлеушілердің өз қызметін тек қана инвестициялық жоба аясында жаңа өндірістерді ашуға байланысты корпоративтік табыс салығынан босату немесе салық төлеуші – заңды тұлғалардың жалпы жиынтық табысынан басқа да қосымша шегерімдер жасауға құқық беру; инвестициялық проектін іске асырудың мақсаты – қызмет етуші өндірістерді жаңарту немесе жетілдіруге бағытталуы, мұндай салық төлеушілерді салықтан босату жаңадан енгізілген инвестициялық жоба аясында бекітілген активтерді эксплуатациялауға, сонымен қатар жер учаскелері бойынша жер салығынан босату инвестициялық проектін жүзеге асыру барысында қолданылады.